The background features a large, colorful puzzle piece pattern in shades of blue, green, yellow, red, and purple. A dark silhouette of a person is visible on the right side. A solid yellow vertical bar is located in the top right corner.

E-RAZSTAVA OB SVETOVNEM DNEVU ZAVEDANJA O AVTIZMU

PRIPRAVILI: AJDA OPARA IN TAJA MEDVED MENTORICA: MAG. ALENKA KOMPARE

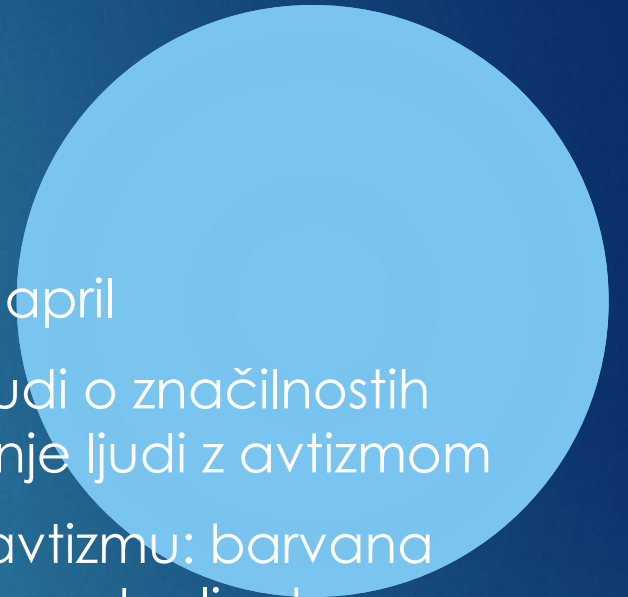
PREDMET ITS DRUŽBOSLOVJE LETO 2020/2021

ŠOLSKI CENTER SREČKA KOSOVELA SEŽANA

SVETOVNI DAN ZAVEDANJA O AVTIZMU

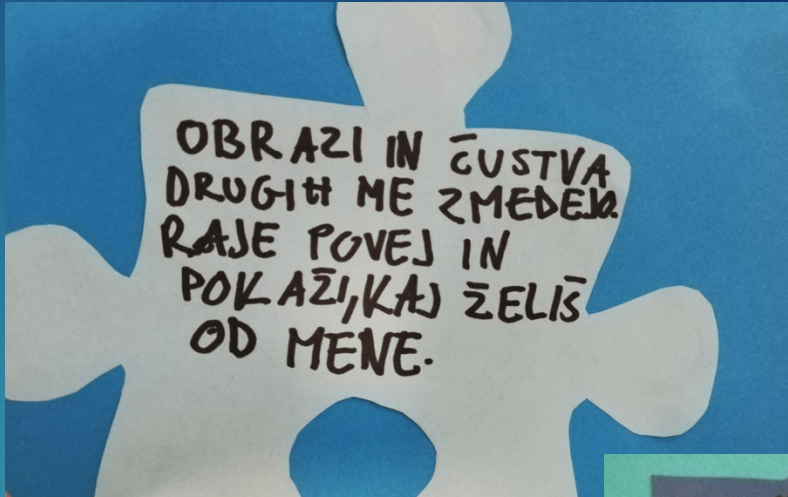
- ▶ obeležujemo 2. aprila
- ▶ svetovni mesec avtizma cel april
- ▶ namen: ozavestiti čim več ljudi o značilnostih avtizma in normalizirati življenje ljudi z avtizmom
- ▶ simbol dneva zavedanja o avtizmu: barvana sestavljanke; trakec z barvno sestavljanke
- ▶ podporo izražamo tako, da na ta dan oblečemo svetlo modro barvo

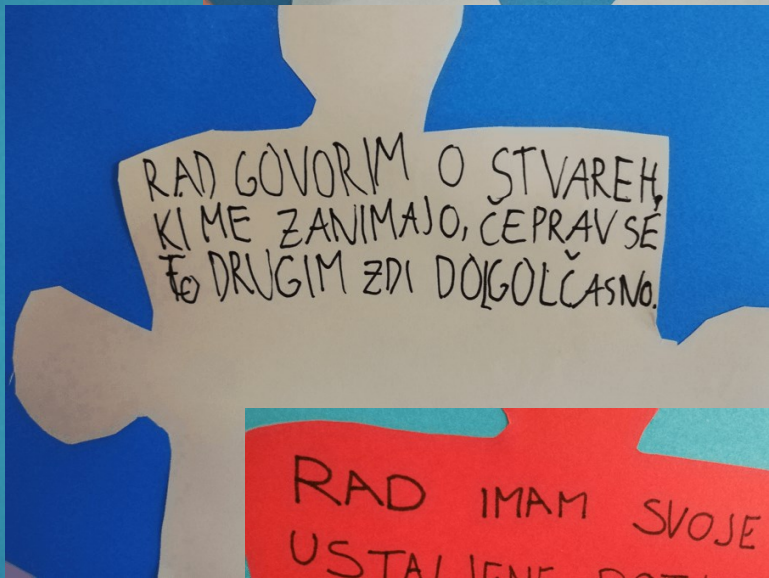

KAJ JE AVTIZEM

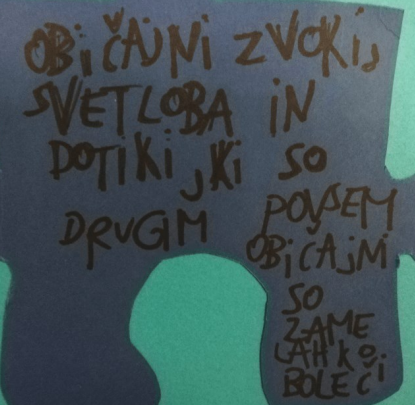
- ▶ Razvojna nevrološka motnja,
- ▶ ki vpliva predvsem na posameznikovo komunikacijo, povezovanje z drugimi in na razumevanje sveta.
- ▶ Je posledica drugačnosti v strukturi možganov in vpliva na to, kako možgani procesirajo informacije.
- ▶ Strokovno poimenovanje: motnja avtističnega spektra (MAS)

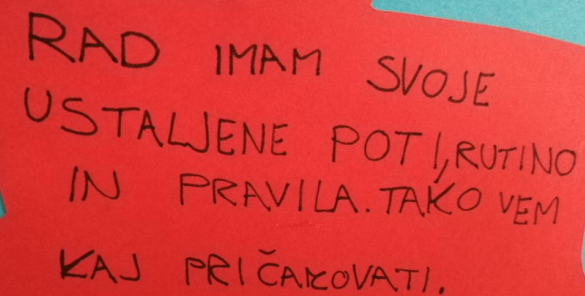
OBRAZI IN ČUSTVA
DRUGIH ME ZMEDEK.
RAJE POVEJ IN
POKAŽI, KAJ ŽELIŠ
OD MENE.

RAD GOVORIM O STVAREH,
KI ME ZANIMAJO, CE PRAV SE
TO DRUGIM ZDI DOIGOLČASNO.

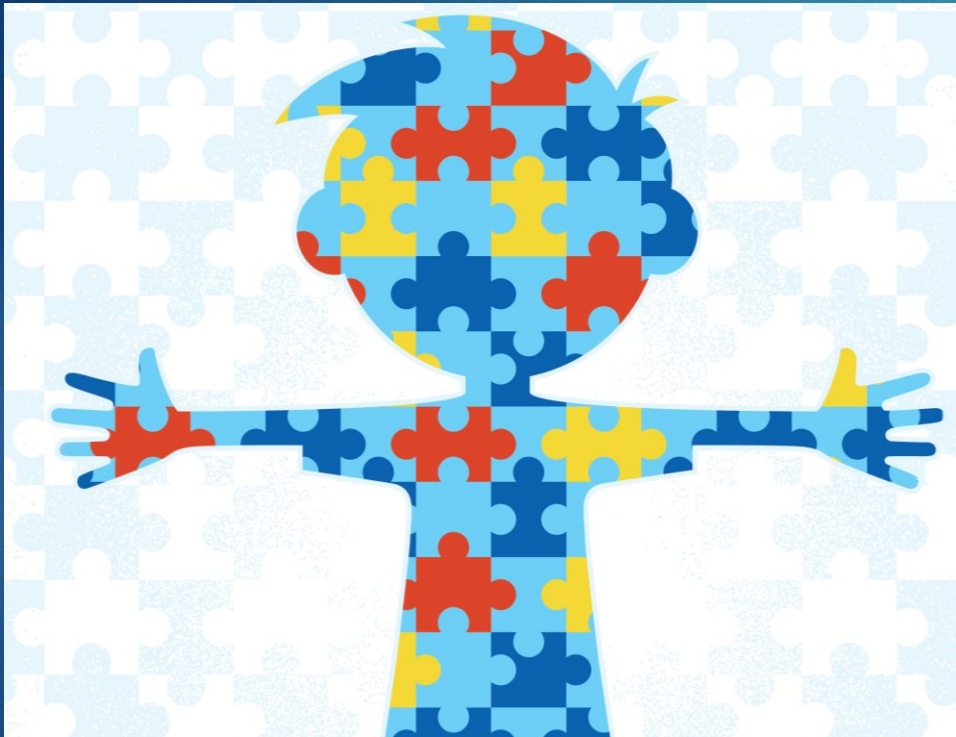

OBICAJNI ZVOKI,
SVETLOBA IN
DOTIKI, KI SO
DRUGIM POVSSEM
OBICAJNI,
SO ZAME
LAHKO
BOLECI

RAD IMAM SVOJE
USTALJENE POTI, RUTINO
IN PRAVILA. TAKO VEM
KAJ PRIČAKOVATI.

KAJ VELJA ZA AVTIZEM

- ▶ Se običajno razvije že pred 3. letom starosti.
- ▶ Prizadene okrog 9 na 1000 oseb.
- ▶ Je bolj pogost pri moških (4:1).
- ▶ Pri 30 % otrok z avtizmom nastopi v starosti dveh let izrazito obdobje avtistične regresije, v katerem izgubijo že pridobljeno govorno znanje.
- ▶ Se pojavlja v različnih oblikah glede na stopnjo težavnosti, traja pa celo življenje.

OTROCI Z AVTIZMOM

- ▶ Enakega videza kot ostali, obnašajo pa se povsem drugače. Ne prepoznajo npr. čustev ljudi, zato jih starši učijo prepoznati mimiko obraza (glej sliko).
- ▶ PRVI ZNAKI
  - ▶ odsotnost čebljanja do prvega leta,
  - ▶ odsotnost kazanja s prstom ali drugih gest (npr. mahanje) ob prvem letu,
  - ▶ odsotnost posamezne besede do 16. meseca ali spontane dvobesedne fraze do drugega leta starosti
  - ▶ ter vsaka izguba že pridobljene veščine, npr. govora pri katerikoli starosti (t.i. regresija).

OTROCI Z AVTIZMOM

- ▶ Velikokrat se pogovor o avtizmu z znanci sprevrže v golo naštevanje glavnih znakov tega stanja. Tega ne počnem rada, ker če naštevam tako: nezanimanje za vrstnike, težave z izražanjem čustev, težko prilagajanje navodilom, šibke socialne veščine ipd., sogovornik takoj pove: "Pa saj je tudi naš kdaj tak."
- ▶ Res je, tudi ljudje brez diagnoze imamo nekatere o znakov avtizma, nimamo pa vseh ali vsaj dovolj teh, da bi imeli diagnozo. Posledično se tudi v družbo in vsakdan vključujemo bolj spontano in z manj pretresi. Otroci z avtizmom imajo na vsakodnevni ravni ne glede na starost in okolje, v katerem so, več čustvenih zagat – tepejo, renčijo, grdo gledajo, grdo govorijo, mečejo predmete na tla, jočejo, treskajo z vrati, se zapirajo v sobo, se prestrašijo novih stvari, ne želijo na dogodke izven doma, se ne znajo pridružiti igri vrstnikov ali jo vzdrževati brez konfliktov idr. Ja, tudi vaš otrok je kdaj, ni pa zmeraj tako, kajne?
- ▶ *Nina Prešern, mama otroka z avtizmom*

Samotar?
Genij?
Posebnež?
Porednež?
Občutljivček?
Božji dar?

ZNAKI: 1 Kakovostno oslabljen razvoj socialnih interakcij

Odsotnost vživljanja v drugo osebo in usmerjenost vase - odsotnost socialne in čustvene vzajemnosti;

Pomanjkanje ali odsotnost spontanega iskanja tolažbe, ne želi deliti veselja in zanimanja z drugimi;

Ne razvija odnosov s sovrstniki, kot bi jih pri določeni starosti pričakovali - se ne vključuje v skupne igre, raje je sam, ne sklepa prijateljstev;

V socialni interakciji ne uporablja različnih neverbalnih sredstev - ni očesnega kontakta, obrazne ekspresije, kretenj.

ZNAKI: 2 Kakovostno oslABLJena besedna in nebesedna komunikacija in imaginacija

Ni komunikativnega bebljanja, mimike, gest in govora;

Komunikacija je nenavadna - odsotnost pogleda ali zazrtje;

Zmanjšana sposobnost imaginacije in fantazijske igre;

Motnje tvorbe, ritma in intonacije govora;

Motena vsebina govora - pogosta je eholalija (ponavljanje besed, fraz, vprašanj);

Nesposobnost začeti ali nadaljevati pogovor na smiselno temo - pogosti so monologi izven konteksta

ZNAKI: 3 Ponavljajoče se aktivnosti in ozki interesi

Stereotipni gibalni vzorci - hoja po prsih, nihanje glave in telesa, mežikanje, gledanje predmetov s kotički oči, mahanje z rokami;

Preokupacije in vznemirjenje ob spremembah;

Vztrajanje pri lastnih stalnih dnevnih obredih;

Posebni interesi za dele predmetov.

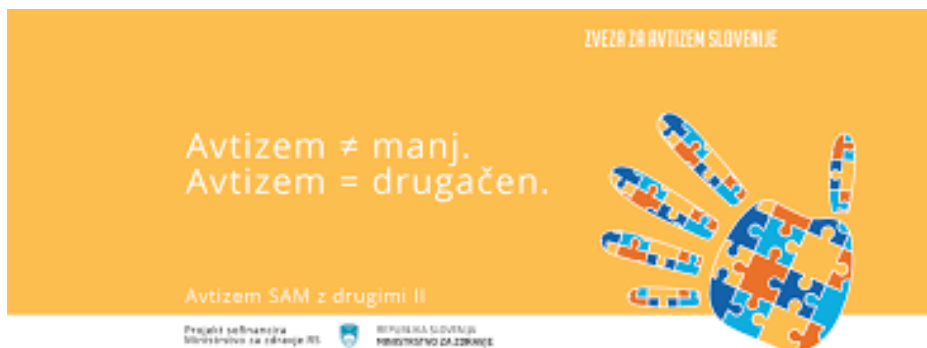

VZROKI ZA AVTIZEM

- ▶ Znanstveniki vzroke še vedno raziskujejo.
- ▶ Obstajajo dokazi, da nastane zaradi organskih dejavnikov, ki vplivajo na možgane – in nikakor zaradi čustvene prikrajšanosti otroka ali načina, kako je vzgojen.
- ▶ Slike možganov kažejo na razlike v strukturi in obliki možganov med otroki, ki so in ki niso avtisti.
- ▶ Obstaja genetsko nagnjenje za avtizem – za avtizem je odgovornih več genov, ne en sam.

Kje dobiti
več
informacij?

ZVEZA ZA AVTIZEM SLOVENIJE:
[HTTPS://WWW.ZVEZA-AVTIZEM.EU/](https://www.zveza-avtizem.eu/)

VIRI

- ▶ Avtizem (b.d.). Strokovni center za avtizem. Dostopno na spletu: <https://www.csgm-avtizem.si/avtizem/>
- ▶ Avtizem. Iz Wikipedije, proste enciklopedije. Dostopno na spletu: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Avtizem>
- ▶ O avtizmu (2016). Svetovalnica za avtizem. Dostopno na spletu: <https://www.avtizem.net/o-avtizmu>
- ▶ Hatunšek, K. (2014). Motnje avtističnega spektra in stališča učiteljev ter drugih strokovnih delavcev do učencev z avtizmom. Dostopno na spletu: <https://core.ac.uk/download/pdf/67575023.pdf>
- ▶ Prešeren, N. (2018). Kaj imamo o avtizmu povedati starši otrok s to diagnozo. Dostopno na spletu: <http://gospodicnaknjiga.si/2018/09/kaj-imamo-o-avtizmu-povedati-starsi-otrok-s-to-diagnozo.html/>
- ▶ Žnidar, N. (2016). Prilagajanje vzgojnega dela otroku z avtizmom. Dostopno na spletu: http://pefprints.pef.uni-lj.si/3629/1/UL_PEF_Ne%C5%BEa_%C5%BDnidar_20_6_2016.pdf